

**§ 5****Remiss Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023**

BRO 2020/440

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar remissvaret Stockholms stads Trygghetsprogram 2020-2023 till kommunstyrelsen.

**Sammanfattning av ärendet**

I samband med budget för 2019 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att revidera Stockholms stads Trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021. Stockholms stads Trygghetsprogram föreslås, att tillsammans med Stockholms stads Säkerhetsprogram 2020-2023, ersätta ”För ett tryggare och säkrare Stockholm – Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021”. Förslaget till Trygghetsprogram föreslås gälla samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget och ser inga större hinder för att Stockholms stads Trygghetsprogram 2020-2023 antas och ersätter Stockholms stads Trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021, gällande stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

**Förslag till beslut**

Johan Heinonen m.fl. (S) lämnade ett förslag till beslut.

**Beslutsgång**

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och konstaterade att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

**Reservation**

Johan Heinonen m.fl. (S) reserverade sig till förmån för eget förslag till beslut:

"Delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och därutöver anföra följande:

Arbetet för jämlikhet och mot segregation är avgörande om vi ska skapa ett tryggare Stockholm. Vi vill att alla stadsdelar ska vara trygga. Att Stockholm är och upplevs som en trygg och säker stad är ett ansvar som vilar på samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Det är genom förebyggande systematiskt säkerhetsarbete, riktade insatser och trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön, samt ett omfattande preventivt socialt arbete som trygghet kan uppnås.

Den gängkriminalitet som plågat vissa av Stockholms stadsdelar måste brytas. Att rekryteringen till gängen tillåtits fortsätta är ett

misslyckande för inte minst Stockholms stad som får sägas ha huvudansvaret för att bryta denna utveckling i Stockholm. Historiskt dåliga förutsättningar för socialtjänsten under tidigare mandatperioder och till skolan under innevarande år bidrar till detta. Det räcker inte att det står fina skrivningar i programmet om hur viktigt det är med arbetsmarknadsinsatser för unga eller att skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att förhindra att barn och unga hamnar i kriminalitet om resurser inte avsätts. Verksamheterna som utgör grunden i trygghetsarbetet måste ges förutsättningar att bedriva sitt arbete. Minskade resurser till förskolan, avskaffad 90-dagarsgaranti och nedläggning av fritidsgårdar är fel väg att gå.

I förslaget till trygghetsprogram framhålls vikten av samverkan. Det är oerhört viktigt med både intern och extern samverkan för ett framgångsrikt trygghetsarbete. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser behöver bli ännu bättre i att samverka med varandra och med andra aktörer som polisen, regionen, näringslivet och föreningslivet. Men för att kunna samverka krävs det att varje verksamhet är medveten om hur den egna verksamheten bidrar till ett tryggare Stockholm både kortsiktigt och långsiktigt. Tyvärr har vi sett hur stadens ledning vid ett flertal tillfällen försökt fränsäga sig ansvaret för trygghetsarbetet. Istället för att höja ambitionerna för stadens förebyggande arbete har ledningen önskat att flytta fokus till vad regeringen och andra aktörer bör göra. Det sänder fel signaler till stadens verksamheter. Staden förfogar över många verktyg som kan användas för att stärka tryggheten.

Vi vill understryka de synpunkter som miljöförvaltningen lyfter om att programmet hade tjänat på att lyft oron och rädslan för miljö och klimatet som medborgarna känner. Oron har en stor påverkan för stockholmarnas upplevelse av trygghet. Vi anser att ett miljöperspektiv ska tillföras i programmet.

Vidare saknar vi i programmet skrivningar om segregationens effekter på trygghet. Att blunda för vilka risker som sociala skillnader innebär kan försvaga stadens förståelse och beredskap för social oro. Man kan ställa sig frågande till varför majoriteten inte vill ta upp sociala skillnader och om det finns en koppling till de senaste årens nedskärningar på det förebyggande arbetet som till exempel förskola, skola och feriejobb till unga. De besparingar som majoriteten tror sig göra idag kommer att kosta staden ofantliga summor i framtiden när färre barn klarar kunskapsmålen och segregationen ökar.

Det offentliga rummet tillhör alla. Alla, oavsett kön och ålder, ska kunna känna sig trygga överallt i vår stad. Men verkligheten är att många stockholmare upplever otrygghet i det offentliga rummet. Det var därför som vi i den dåvarande majoriteten år 2018 införde en trygghetsfond med 200 miljoner kronor. Fonden syftar till att

möjliggöra stadsmiljöåtgärder som förebygger brott och bidrar till ökad trygghet, säkerhet och trivsel. Det kan exempelvis handla om bättre belysning, kameror, pollare, offentlig närvaro och liknande projekt för att förstärka den fysiska tryggheten.

Fonden har varit uppskattad av nämnderna. Tyvärr ser vi hur den borgerliga majoriteten under sina två år har byråkratiserat, försvårat och stoppat insatser. Syftet med fonden om att öka tryggheten och säkerheten genom att låta stadsdelar och nämnder lokalt identifiera otrygga platser tillsammans med polis, näringsliv, föreningsliv och medborgare har försvårats. Till exempel har flertalet nämnder identifierat otrygga platser och ansökt medel men sett hur deras ansökan avslagits med en uppmaning att inkomma med en ny ansökan igen. Viktiga trygghetsinvesteringar har tyvärr uteblivit.

Programmet knyter an till översiktsplanen vilket vi anser är bra. Problemet är återigen att majoritetens handling inte överensstämmer med målsättningarna och insatserna som lyfts i programmet. Fokus Skärholmen lyfts fram som ett positivt arbete samtidigt som man har valt att omorganisera projektet och minska resurserna. Man talar även varmt om de strategiska sambanden samtidigt som man stoppar många av ambitionerna i det samband som kommit längst, nämligen Spångadalen.

Under våren 2020 beslutade kommunfullmäktige om Stockholms stads säkerhetsprogram. Det är beklagligt att majoriteten valde att remittera ut säkerhetsprogrammet och trygghetsprogrammet vid olika tillfällen eftersom trygghet och säkerhet hänger ihop i en väldigt stor utsträckning. Det hade varit av stort värde om stadens verksamheter hade getts möjlighet att framföra synpunkter med båda programmen framför sig."

#### **Särskilt uttalande**

Johan Paccamonti m.fl. (M), Hanna Wistrand (L), Karl Persson (MP) och Adrian Nordén (C) lämnade ett särskilt uttalande:

"Den grönbå majoriteten ställer sig bakom förvaltningens svar på samrådet och vill härutöver anföra följande:

Pensionärs- och funktionshinderrådet uppmärksammar båda avsaknaden på dessa två perspektiv i Trygghetsprogrammet där de endast omnämns som särskilt utsatta brottsoffer.

Funktionshinderrådet i Bromma anser att programmet i dess nuvarande form inte är tillräckligt genomarbetat och pensionärsrådet anser att programmet tar för lite hänsyn till äldre och äldreperspektivet bör bli tydligare i programmet.

Programmet är tänkt att som ett övergripande paraply och inkluderar ett antal olika underliggande styrdokument som berör

specifika områden. För att säkerställa att programmet blir så kraftfullt som Stockholm har behov av bör alla underliggande styrdokument listas med hyperlänkar i slutet så att man förstår helheten i programmet samt enkelt kan få fram den information som behövs."

### **Särskilt uttalande**

Lillemor Samuelsson (V) lämnade ett särskilt uttalande:

"När nu majoriteten valt att dela upp program för säkerhet och trygghet borde programmen gått ut på remiss samtidigt för att det ska vara möjligt att få överblick över helheten i hur trygghets- och säkerhetsarbetet ska bedrivas. Istället har programmen delats upp och säkerhetsprogrammet behandlades under 2019, vilket vi tycker är beklagligt. Trygghetsprogrammet ska gälla från och med 2020 vilket av uppenbara skäl inte är möjligt, det bör korrigeras till 2021-2023.

Programmet fäster stor vikt vid brottsprevention och stadsmiljöfrågor. Det är två mycket viktiga delar i att skapa ett tryggare Bromma och en trygg stad, men vi saknar ett tydligare fokus på sociala förebyggande insatser som leder till ökad jämlikhet. Det räcker inte med en ren och välskött stadsmiljö för att stärka tryggheten och förebygga brottslighet. En stabil och välfungerande socialtjänst som invånarna känner högt förtroende för är helt avgörande för ett lyckat trygghetsarbete. Vi vill sänka trösklarna för tidiga insatser och ge ytterligare förutsättningar för god samverkan med förskola, skola, fritidsverksamheter, civilsamhälle och andra myndigheter utifrån bland annat de rekommendationer som lämnades i Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm.

Trygghetsprogrammet pekar ut stadsdelsnämnderna som en av de mest centrala aktörerna för genomförandet av programmet. Stadsdelsnämnderna får genom programmet även ett stort ansvar för uppföljning och samordning av trygghetsskapande insatser. Förskola, socialtjänst samt fritidsverksamheter och aktiviteter för barn och unga beskrivs som högt prioriterade områden. Vi håller med om detta men kan samtidigt konstatera att den borgerliga majoriteten under tre års tid genomfört kraftiga besparingar inom dessa områden. Stadsdelsnämnderna har redan ett mycket omfattande ansvarsområde och bedriver stor del av stadens viktiga kärnverksamhet och skulle behöva en stärkt finansiering.

Liksom i säkerhetsprogrammet efterfrågar vi tydligare skrivningar om socioekonomisk segregation i staden. Det finns forskning om segregation och dess effekter, bland annat från Stockholms universitet som kan vara behjälplig i dessa analyser. Programmet bör också kompletteras med analyser av vilka effekter den ökade

ekonomiska ojämlikheten i staden får på säkerhetsarbetet, bland annat i form av tillit i samhället i stort, vilket lyfts i programmet som en del av det övergripande målet med stadens säkerhetsarbete. Trygghetsprogrammet skulle även kunna lyfta fram vilka åtgärder som behövs för att öka tillit och tilltro till staden. Även när det rör ekonomisk ojämlikhet och tillit finns det forskning som kan vara vägledande. Det faktum att Sverige har gått från att vara ett av de länder vars skattesystem omfördelar mest till att ha det minst omfördelade skattesystemet inom EU:s kärnländer sätter fokus på att enbart ett kommunalt trygghetsprogram aldrig kan öka tryggheten för de mest otrygga. Trygghet är liksom det mesta i samhället en klassfråga.

Slutligen vill vi också framhålla att det när det kommer till kommunikation är mycket viktigt att komplettera programmet med skrivningar om hur kommunikationen ska vara tillgänglig för alla oavsett funktionsvariation."

#### **Särskilt uttalande**

Ismo Pato (SD) lämnade ett särskilt uttalande:

"Ett nytt program har tagits fram med syfte att förbättra tryggheten för våra invånare. Även om vi tror att intentionerna är goda så ställer vi oss frågande till att tid och fokus läggs på att upprepa redan beprövade metoder. Vi hade istället velat se att det brottspreventiva arbetet som redan gjorts utvärderades, för att på så sätt se vilka lösningar som varit effektiva och vilka som varit det motsatta.

Trots att Stockholms stad under flera decennier bedrivit ett dyrt och omfattande brottspreventivt arbete blir brottsligheten allt grövre och kriminaliteten sjunker ner i åldrarna. Den alltmer påtagliga kriminaliteten har orsakat många medborgare oro för deras egen, deras familjer och i synnerhet deras barns, säkerhet.

Att staden parallellt med det skulle lyckas halvera otryggheten samt inte ha några utsatta eller särskilt utsatta områden till år 2025 framstår som en omöjlig målsättning och vi vill därför peka på vikten av att faktiskt utvärdera arbetet för att det ska kunna bli så effektivt som möjligt."

#### **Handlingar i ärendet**

- 411197 (Godkänd - R 1) Remissvar Stockholms stads Trygghetsprogram 2020- 2023
- 409404 Trygghetsprogram KS Bilaga 1

## **Signerat av**

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

<b>Namn</b>	<b>Datum</b>
JOHAN,ANDREASSON	2021-02-26
LILLEMOR,SAMUELSSON	2021-02-26